

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS 2015 M. BALANDŽIO 1 D. NUTARIMO NR. 325 „DĖL VALSTYBĖS IŠ DALIES KOMPENSUOJAMŲ BŪSTO KREDITŲ TEIKIMO IR SUBSIDIJŲ VALSTYBĖS IŠ DALIES KOMPENSUOJAMŲ BŪSTO KREDITŲ DALIAI APMOKĖTI TEIKIMO TVARKOS APRAŠO IR BANKŲ AR KITŲ KREDITO ĮSTAIGŲ ATRANKOS VALSTYBĖS IŠ DALIES KOMPENSUOJAMIEMS BŪSTO KREDITAMS TEIKTI TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO, VYRIAUSYBĖS 2001 M. BALANDŽIO 25 D. NUTARIMO NR. 472 „DĖL SAVIVALDYBĖS BŪSTO, SOCIALINIO BŪSTO NUOMOS MOKESČIŲ IR BŪSTO NUOMOS AR IŠPERKAMOSIOS BŪSTO NUOMOS MOKESČIŲ DALIES KOMPENSACIJOS DYDŽIO APSKAIČIAVIMO METODIKOS IR BAZINIO BŪSTO NUOMOS AR IŠPERKAMOSIOS BŪSTO NUOMOS MOKESČIŲ DALIES KOMPENSACIJOS DYDŽIO PERSKAIČIAVIMO KOEFICIENTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO, VYRIAUSYBĖS 2015 M. VASARIO 18 D. NUTARIMO NR. 177 „DĖL SOCIALINIO BŪSTO NUOMOS SUTARTIES PAVYZDINĖS FORMOS PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS PROJEKTO (TAP-19-1334(2); 19-1333(2); 19-1332(2) (19-8279(3); 19-8280(3); 19-8282(3))

2019-08-28 Nr. NV-2476
Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Tikslas: Atsižvelgiant į priimtus Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pakeitimus, atitinkamai suderinti ir patikslinti įgyvendinamuosius teisės aktus.

Dabartinė situacija: Nuo 2019-09-01 įsigalioja Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pakeitimai, kuriais: sudarytos sąlygos savivaldybėms išsinuomoti būstą iš fizinių ir juridinių asmenų ir pernuomoti jį žmonėms, kuriems reikia socialinio būsto; numatytas savivaldybėms iš fizinių ar juridinių asmenų išsinuomoto būsto nuomos kainos kompensavimas (70-80 proc.) iš valstybės biudžeto; 20 proc. padidinta riba, iki kurios užtikrinama teisė į socialinį būstą ir kt.

Socialinio būsto nuomos 2019-07-31 laukė 10 420 asmenų (šeimų), buvo nuomojami 11 224 socialiniai būstai ir 14 395 savivaldybių būstai. Nuo 2019 m. pradžios išnuomoti 629 socialiniai būstai. Būsto nuomos mokesčio kompensacijos 2019 m. I pusmetį buvo mokamos 1 867 asmenims (panaudota apie 0,5 mln. eurų).

2018 m. valstybės iš dalies kompensuojamus būsto kreditus gavo 662 asmenys (šeimos). 2018 m. subsidijoms mokėti panaudota 3,3 mln. eurų.

Esmė, nauda:

1. Vyriausybės 2015 m. balandžio 1 d. nutarimo Nr. 325 pakeitimais (nuo 2019-09-01):

- atsisakoma Bankų ar kitų kredito įstaigų atrankos valstybės iš dalies kompensuojamiems būsto kreditams teikti tvarkos aprašo, nes būsto kreditus galės teikti visi kredito davėjai, įrašyti į viešąjį kredito davėjų sąrašą ir su SADM ar jos įgaliota institucija sudarę sutartis dėl kreditų teikimo. Šiuo metu valstybės iš dalies kompensuojamus būsto kreditus teikia 13 kreditų davėjų (3 bankai ir 10 kredito unijų), atrinktų 2018 m. Atsisakius bankų atrankos, daugiau kredito davėjų galės teikti kreditus ir tai leis asmenims (šeimoms) pasirinkti kredito davėją, kuris siūlo palankiausias skolinimosi sąlygas;
- nustatoma, kad kredito davėjui SADM moka 30 eurų administravimo užmokestį per metus

už kiekvieną suteiktą kreditą ir šį užmokestį kasmet indeksuoja, atsižvelgiant į vartotojų kainų indeksą, o duomenys apie kreditus ir subsidijas tvarkomi naudojantis Socialinės paramos informacine sistema;

- Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo ir subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikimo tvarkos aprašas išdėstomas nauja redakcija, nes įstatyme pakeista institucija, nustatanti teisę į paramą būstui įsigyti (buvo savivaldybės vykdomoji institucija, o dabar yra savivaldybės administracija).

2. Vyriausybės 2001 m. balandžio 25 d. nutarimo Nr. 472 pakeitimais (nuo 2019-09-01):

- atsisakoma konkretaus rinkos pataisos koeficiento intervalo (dabar nuo 1,2 iki 3,5), kuris taikomas apskaičiuojant savivaldybės būsto nuomos mokesčių, numatant, kad jį nustatant savivaldybės taryba užtikrina, kad savivaldybės būsto nuomos mokesčio dydis būtų lygus toje savivaldybės teritorijoje, kurioje yra nuomojamas savivaldybės būstas, rinkoje nuomojamo būsto nuomos mokesčio kainai, išskyrus savivaldybės tarybos nustatyta tvarka nurodytus atvejus, taikant ne mažesnę kaip 1,2 rinkos pataisos koeficientą. Tai leistų savivaldybėms ne socialinių būstų nuomos kainas padidinti iki rinkos kainų.
- atsisakoma perteklinio teisinio reglamentavimo (kad savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės biudžeto sąskaita sumažinti socialinio būsto nuomos mokesčių arba nuo jo atleisti), nes jis įtvirtintas Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme.

3. Vyriausybės 2015 m. vasario 18 d. nutarimas Nr. 177 pripažįstamas netekusiu galios, nes Socialinio būsto nuomos sutarties pavyzdinę formą pagal įstatymą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektai atitinka Vyriausybės programos nuostatas, susijusias su socialinio būsto fondo plėtra ir sąlygų gauti būsto nuomos mokesčio kompensacijas sudarymu.

Derinimas: Projektai be pastabų suderinti Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos statistikos departamentu ir Lietuvos banku. Įvertintos Finansų ir Teisingumo ministerijų pastabos.

Projektai svarstyti 2019-08-20 ir 2019-08-27 tarpinstituciniuose pasitarimuose ir patikslinti įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus bei pasitarimo metu pateiktas Teisingumo ministerijos pastabas. Į Teisės grupės pastabą dėl administravimo užmokesčio mokėjimo kredito davėjams nustatymo, bus atsižvelgta tobulinant Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą.

Dalykinio vertinimo išvada: Projektus siūlome svarstyti **Vyriausybės posėdžio B dalyje**.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė